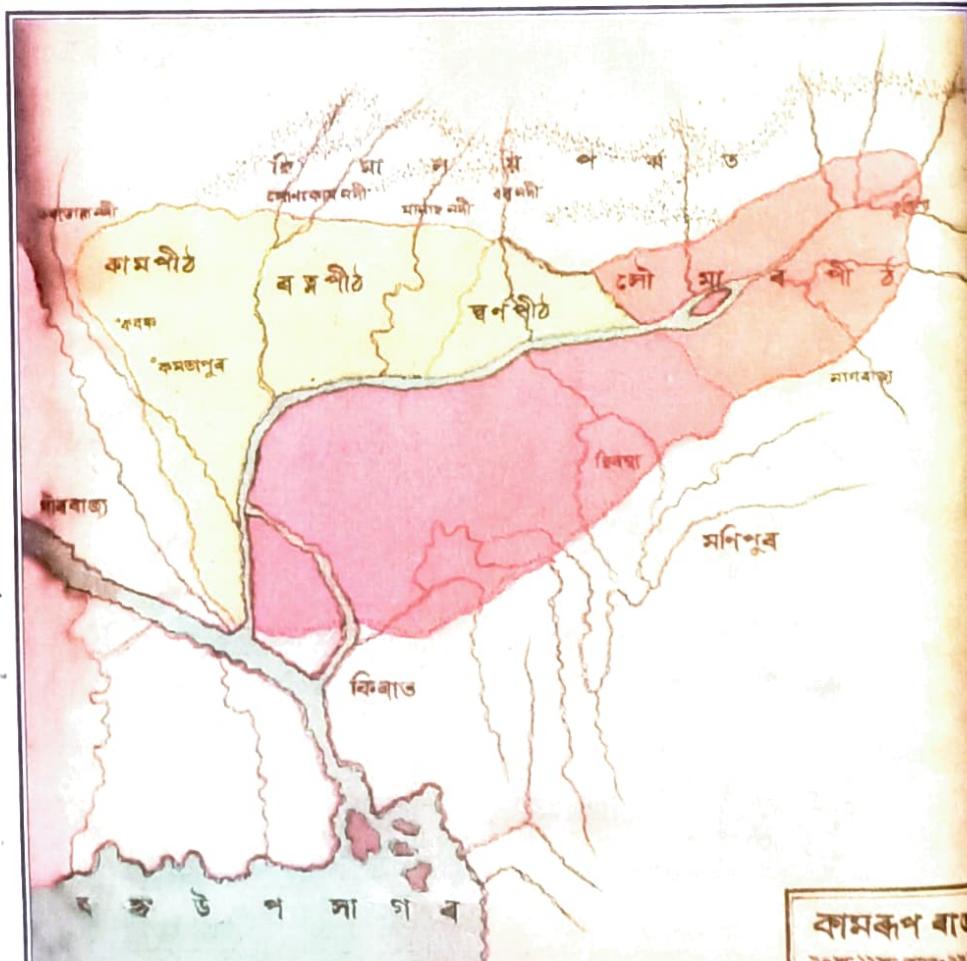

ପାଠ - ୯

অসম

বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বাসভূমি আমাৰ অসম বাজ্যৰ প্ৰাচীন সীমা বিস্তৃত আছিল। কালক্ৰমত গৌৰৱময় বাজ্যখন সংকুচিত হৈ পৰিলেও আমাৰ ভাষা, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতি অতিকৈ সমৃদ্ধিশালী। বহিঃশক্তিৰ আগ্ৰাসনে আমাৰ মূল ভেটিক লৰাৰ পৰা নাই। তাৰ বিপৰীতে জুয়ে পোৰা সোণৰ দৰে উজ্জলিহে উঠিছে। নদনদী, পৰ্বত-কল্পৰ সকলো আমাৰ জাতীয় সম্পদ। তেনে এখন সম্পদশালী দেশক লৈ বেজবৰুৱাদেৱে ‘অ মোৰ আপোনাৰ দেশ’ নামৰ অসমৰ জাতীয় সংগীতটি লিখিছিল। এই অনুপম জাতীয় সংগীতটি আমাৰ দেশপ্ৰেমৰ অপূৰ্ব চানেকি। ‘অসম’ নামৰ প্ৰৱন্ধৰ মাজত নিহিত হৈ আছে আমাৰ ঐতিহ্য আৰু সংহতিৰ উজ্জল ছবি।

উৎস - পুরণি অসমৰ মানচিত্ৰখন প্ৰয়াত প্ৰধান শিক্ষক পীতাম্বৰ চৌধুৰীয়ে (ইংৰাজী ১৯৫৬-৫৭চনত) প্ৰশিক্ষণকালত
প্ৰস্তুত কৰা অসমৰ ঐতিহাসিক ভূচিত্ৰাবলীৰ পৰা লোৱা হৈছে। 'অসম' পাঠটোত থকা সৌমাৰ পীঠৰ অৱস্থান
সম্পর্কে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ইয়াৰ দ্বাৰা অৱগত হ'ব।

এই সৌমাৰতে সৌম্য নামে এখন ৰাজ্য আছিল আৰু তাত থকা আৰ্য্য সন্তানসকলক সৌম্য বা সোম বোলা হৈছিল। ভাস্কৰাচার্য্যৰ পুঁথিত সৌম্য ৰাজ্যৰ উল্লেখ আছে। সৌমাৰ পীঠৰ মানুহক যে সোম বোলা হৈছিল সেই কথা যোগিনী তন্ত্ৰৰ পৰাও জনা যায়। যেতিয়া স্বান জাতীয় চুকাফা বজাই পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ আহি উজনি অসম অধিকাৰ কৰে। তেতিয়া সৌমাৰৰ সোমসকলে স্বান জাতীয় লোকবিলাকক 'আসোম' বা 'অসম' বুলিছিল। 'আসোম' বা 'অসম' শব্দই পাছে 'আহোম' বা 'অসম' এইদৰে স্বানজাতিৰ মানুহৰ মুখত উচ্চাৰিত হ'ল। 'স' অহোমৰ-মুখত হ'ল পিয়াহ, পাহৰা ইত্যাদি। এতিয়াৰ আহোম বা অসমসকলক যে পূৰ্বে আহোম বা অসম বোলা হৈছিল,— সেইটো পুৰণি পুঁথি আদিৰ পৰা জনা যায়। অসম জাতিয়ে এই দেশ অধিকাৰ কৰিলত ইয়াৰ নামো 'অসমৰ দেশ' বা 'অসম দেশ' হ'ল।

মুছলমান বুৰঞ্জীলেখকেও এই দেশক 'অসমৰ দেশ' বুলিছিল। ইংৰাজ গৱৰণমেণ্টেও প্ৰথমে এই দেশ লওঁতে ইংৰাজীত ইয়াৰ নাম ASAM বুলিহে লিখা দেখা গৈছিল। ছশ বছৰীয়া অসম ৰাজত্বৰ অমৰ কীৰ্তিস্বৰূপে আমাৰ দেশ "অসম" নামৰ মাল্য পিছি জগতত জনাজাত হ'ল। অহম জাতিৰ অন্যান্য কীৰ্তিকলাপ লোপ পালেও 'অসম' নামেই তেওঁলোকক চিৰস্মৰণীয় কৰি ৰাখিব। 'অসম' বা 'অহমসকলৰ ৰাজত্বতহে যে এই দেশৰ নাম অসম হ'ল, সেই কথা ইতিহাসত পোৱা যায়।

আমি আমাৰ মৰমৰ মাত্ৰভূমিৰ যি নাম পাইছোঁ তাকে সাদৰে প্ৰহণ কৰি সন্তোষ লাভ কৰা উচিত, আৰু অসমীয়া মাত্ৰেই সেই নামৰ গৌৰৰ বঢ়াবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিব লাগে। আৰ্য্য আৰু অনাৰ্য্যৰ সংমিশ্ৰণত, অনেক জাতি আৰু উপজাতি মিলি বৰ্তমান অসমীয়া জাতি গঠিত হৈছে। অসমৰ ভাষা, সাহিত্য, বুৰঞ্জী, লোকতত্ত্ব, সমাজতত্ত্ব প্ৰভৃতি বিষয় সকলো আমোদৰ, বিশেষকৈ শিক্ষিত ডেকাসকলৰ আলোচনা আৰু অনুসন্ধানৰ বিষয় হ'ব লাগে। পুৰণি সাধু, পটস্তৰ, ফকৰা, সাঁথৰ, নাম, গীত, মালিতা, ভাওনা, সবাহ, ক্ৰীড়া-কৌতুক, পুৰণি মন্দিৰ, দৌল, দেৱালয় আদিৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা উচিত। বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডক বুজিবলৈ হ'লৈ এখন নিৰ্দিষ্ট সীমাবদ্ধ ঠাইতে প্ৰথমতে হাত দিব লাগিব। দূৰণিক ওচৰ কৰিবৰ উপায় হৈছে, ওচৰৰ পৰা ক্ৰমে দূৰলৈ যোৱা। নিজৰ ভিতৰত এটা স্বাতন্ত্ৰ্যৰ অনুভূতি নহ'লৈ শক্তিৰ যথাৰ্থ বিকাশ হ'ব নোৱাৰে। এই শক্তি কোনো এফালে বিকশিত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলেই সি সকলোপিনৈই ক্ৰমে বিকশিত হ'ব। পৰ্বতৰ কুন্দ্ৰ উঁহ বা জুৰিৰ কথা ভবাৰ আগেয়ে নিজৰ মাত্ৰভূমিৰ কথা ভাৰিব লাগিব।

উৎসঃ সাহিত্যবৰ্থী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা গ্ৰন্থাবলী (৩য় খণ্ড, প্ৰথম প্ৰকাশ, জানুৱাৰী ২০০৫ চন, পৃষ্ঠা-২১১৭-১৮)ৰ 'অসম' শীৰ্ষক প্ৰৱৰ্কটিৰ
ক্ষয়দাখশ আৰু মূলৰ কিছু সাল-সলনি কৰি সপ্তম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগীকৈ যুগতোৱা হৈছে।

আগেয়ে নিজৰ ক্ষুদ্ৰ নিজৰাক বৰ নৈৰ নিচিনা বেগৱতী কৰিব পাৰিলে নিজৰাই নিজেই গৈ
সাগৰৰ লগত মিলিব পাৰিব। |আমাৰ সকলো শক্তি স্বদেশৰ সেৱাত লগাব লাগিব। |যাৰ শক্তি
আছে, তেওঁলৈ সেৱাৰ পাত্ৰও আছে।

DAILY ASSAM

সৰষটি হৈহে সংসাৰত সৰকিব পাৰি; ভেম আৰু আলাহৰে উদগতি কৰিব নোৱাৰি।
শক্তিৰ চৰ্চা মানে স্বাধীনতা। স্বাধীনতাই আনন্দ; অসমক অসমা অৰ্থাৎ অনুপমা কৰি তুলিবলৈ
হ'লৈ, অসমীয়া জাতিক এটা আদৰ্শ জাতিকপে গঢ়িবলৈ হ'ল। প্ৰথমতে আমাৰ ভাষা আৰু
সাহিত্যৰ উন্নতি সাধন কৰিব লাগিব। সাধাৰণ শিক্ষাৰ সৌত প্ৰলোকপে বোৱাই দিব লাগিব,
আৰু ধৰ্মনীতিৰ বিমল কিৰণেৰে গোটেইখন দেশক আলোকিত কৰিব লাগিব।

— বসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজৰুৰা

টোকাঃ

- আহোমৰ দিনত অনেক শব্দৰ শ,ষ,স,(ও,চ),হ হয়। এই বাক্যটোত গু,চ ব ঠাইত সন্তুততঃ ‘গুচি’ হ’ব।
- পাঠত থকা আৰ্য্য, কীর্তি, অনার্য্য আৰু ‘ভাস্কৰাচার্য’ তৎসম কপত দ্বিতীয় কপে মানি লিখা হৈছিল। এতিয়া এই
দ্বিতীয় কপে বৰ্জন কৰি ‘আৰ্য্য,’ কীর্তি, অনার্য্য আৰু ‘ভাস্কৰাচার্য’ কপত লিখা হয়।

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা — বসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অসমীয়া
ভাষা সাহিত্যৰ প্ৰধান গুৰি ধৰোত্তা। তেখেতে কবিতা, উপন্যাস,
চুটি গল্প, নাটক, বস-ৰচনা, জীৱনী আদি সাহিত্যৰ সকলো বিষয়তে
প্ৰচুৰ অৰিহণা যোগাই গৈছে। তেখেতৰ ৰচনাসমূহৰ ভিতৰত কবিতা
পুঁথি - 'কদমকলি', উপন্যাস - 'পদুম কুঁৱৰী' চুটিগল্প - 'সুৰভি',
'কেঁহোকলি', শিশু সাহিত্য - 'সাধুকথাৰ কুঁকি', 'জোনবিৰি',
'জুনুকা', 'বুঢ়ী আইৰ সাধু', 'ককাদেউতা আৰু নাতিল'ৰা' আদিয়েই
প্ৰধান।

তেখেতৰ ধেমেলীয়া নাটসমূহ - 'লিতিকাই', 'নোমল, পাচনি', 'চিকৰপতি-নিকৰপতি'।

তেখেতে বুৰঞ্জীমূলক নাট, জীৱনী, আত্ম-জীৱনী লিখাৰ উপৰি 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ
কাকতৰ টোপোলা', 'কৃপাবৰ বৰুৱাৰ ওভতনি', 'বৰবৰুৱাৰ ভাৱৰ বুৰবুৰণি', 'বৰবৰুৱাৰ
বুলনি' আদি লিখি হৈ গৈছে। তেখেতে লিখাসমূহত হাঁহিৰ ছলেৰে অসমীয়া মানুহৰ স্বভাৱ,
দোষ-ক্রটিবিলাক আঙুলিয়াই দেখুৱাইছে।

তোমালোকে গাই আহা 'অ মোৰ আপোনাৰ দেশ' জাতীয় সংগীতটো লক্ষ্মীনাথ
বেজবৰুৱাই ৰচনা কৰা।

১৯২৪ চনত তেখেতে অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি পদ অলংকৃত কৰিছিল।
খুহুটীয়া ৰচনাত তেখেত আজিলৈকে অসমীয়া সাহিত্যত অদ্বিতীয় হৈ আছে। সেইবাবে
তেখেতক 'বসৰাজ' উপাধিৰে বিভূষিত কৰা হয়। জনমানসত তেখেত 'সাহিত্যৰথী' নামে
জনাজাত। তেখেতে হাস্যৰসাত্মক ৰচনাবোৰ 'কৃপাবৰ বৰবৰুৱা' ছদ্মনামত লিখিছিল।

ক — পাঠভিত্তিক ক্ৰিয়া

ক্ৰিয়া-কলাপ

১। পাঠটো শুন্দি আৰু স্পষ্টকৈ পঢ়া।

২। কোৱা।

(ক) লেখকে কোনখন ঠাইক 'স্বৰ্গতো অধিক জনমভূমি' বুলি কৈছে।

• পাঠটোৰ আদৰ্শ পঠন দিব আৰু প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে দফা দফাকৈ পঢ়িবলৈ দিব।

- (খ) প্রাচীন কালত আমাৰ বাজ্যৰ কোন ছোৱাক সৌমাৰ পীঁঠ বোলা হৈছিল?
- (গ) ইতিহাসৰ মতে কাৰ বাজত্ব কালত আমাৰ বাজ্যখনৰ নাম অসম বা অহম হ'ল?
- (ঘ) আমাৰ সকলো শক্তি কিহৰ সেৱাত লগাব লাগিব?
- (ঙ) ইংৰাজ গৱণমেণ্টে প্ৰথমে এই দেশৰ নাম ইংৰাজীত কি বুলি লিখিছিল?
- (চ) অসমক কোনে 'অসমৰ দেশ' বুলি কৈছিল?

৩। উত্তৰ লিখা।

- (ক) প্রাচীন কামৰূপৰ দক্ষিণ সীমা কোনখনিলৈকে বিস্তৃত আছিল?
 - (খ) সৌম্য বাজ্যত থকা আৰ্য্য সন্তানসকলক কি বোলা হৈছিল?
 - (গ) সৌমাৰৰ সোমসকলে স্বানজাতীয় লোকসকলক কি বুলি মাতিছিল?
 - (ঘ) চুকাফা বজাই কি পৰ্বত পাৰ হৈ উজনি অসম অধিকাৰ কৰিছিল?
- ৪। 'ক' অংশৰ বাকচত থকা শব্দ কেইটাৰ অর্থ 'গ' অংশৰ বাকচত আছে। এতিয়া তাৰ পৰা উপযুক্ত অর্থ বিচাৰি 'খ' অংশৰ বাকচত লিখা।

'ক' অংশ	'খ' অংশ	'গ' অংশ
চিৰস্মৰণীয়		প্ৰাণপণ চেষ্টা
কীৰ্তিকলাপ		গভীৰভাৱে তথ্য বিচাৰি চোৱা, অন্বেষণ
অহোপুৰুষার্থ		মাটিৰ তলৰ পৰা পানী ওলোৱাৰ বাট বা বিন্ধা
অনুসন্ধান		স্বাধীন
স্বতন্ত্র		ভাল কামৰ পৰিচয়সূচক কাৰ্যাবলী
সন্তোষ		সদায় মনত ৰাখিবৰ যোগ্য
উৎ		আনন্দ, হৰ্ষ

৫। উত্তৰ লিখা।

- (ক) অসম নামৰ উৎপত্তি কেনেকৈ হ'ল?
- (খ) বৰ্তমানৰ অসমীয়া জাতিটো কেনেদৰে গঠিত হৈছে?
- (গ) অসমীয়া জাতিক এটা আদৰ্শ জাতিকপে গঢ়িবলৈ আমি কি কি কৰা উচিত?
- (ঘ) অসমৰ গৌৰৱৰ বঢ়াবলৈ আমি কি কি কাম কৰিব লাগে?

৬। বিভিন্ন কালত অসমক কি কি নামেৰে জনা গৈছিল, ক-অংশৰ লগত খ-অংশ মিলোৱা।

‘ক’ অংশ	‘খ’ অংশ
ইংৰাজৰ শাসনকালত	অসমৰ দেশ
বৈদিক যুগত	কামৰূপ
পৌৰাণিক যুগত	অসম
তাত্ত্বিক যুগত	প্ৰাকী দেশ
বৰ্তমান যুগত	প্ৰাগজ্যোতিষ
মুছলমানৰ শাসনকালত	ASAM

৭। তলৰ কথা কেইশাৰীৰ তাৎপৰ্য বহলাই লিখোঁ আহা—

- (ক) ‘আগেয়ে নিজৰ ক্ষুদ্ৰ নিজৰাক বৰ নৈৰ নিচিনা বেগৰতী কৰিব পাৰিলে
নিজৰাই নিজে গৈ সাগৰৰ লগত মিলিব পাৰিব।’
- (খ) ‘সৰষটি হৈ হে সংসাৰত সৰকিব পাৰি, তেম আৰু আলাহেৰে উদগতি
কৰিব নোৱাৰি।’

খ — ভাষা অধ্যয়ন (ব্যারহাৰিক ব্যাকৰণ)

৮। ‘অসম’ পাঠটিৰ পৰা তলৰ শব্দবোৰৰ বিপৰীত অর্থ বুজোৱা শব্দবোৰ বাছি উলিয়াই
লিখা।

পৰাধীন —	<input type="text"/>	অনুচ্ছিত —	<input type="text"/>
অসন্তোষ —	<input type="text"/>	নিবানন্দ —	<input type="text"/>
বিদেশ —	<input type="text"/>	বৰ্জন —	<input type="text"/>

৯। সঞ্চি গঠন কৰা আৰু ভাঙা।

যথা + অৰ্থ	<input type="text"/>	দেৱালয়	<input type="text"/>
বিদ্যা + আলয়	<input type="text"/>	নৰেন্দ্ৰ	<input type="text"/>
উৎ + গতি	<input type="text"/>	উন্নতি	<input type="text"/>
উৎ + যাপন	<input type="text"/>	উন্নৰ	<input type="text"/>

জানো আহা

পাঠত, 'পৌরাণিক' শব্দটো আছে। এই শব্দটো 'ফিল্ক' প্রত্যয় যোগ হৈ গঠিত হৈছে।
যেনে, পুৰাণ + ফিল্ক = পৌরাণিক।

সংস্কৃতৰ 'ফিল্ক' প্রত্যয় অসমীয়াত-ইক' প্রত্যয় হৈ শব্দৰ লগত যোগ হৈছে।
যেনে, তন্ত্র + ইক (ফিল্ক) = তান্ত্রিক ইতিহাস + ইক (ফিল্ক) = ঐতিহাসিক
ঈশ্বৰ + ইক (ফিল্ক) = ঐশ্বৰিক মূল + ইক (ফিল্ক) = মৌলিক
হৃদ + ইক (ফিল্ক) = হার্দিক বেদ + ইক (ফিল্ক) = বৈদিক
লোক + ইক (ফিল্ক) = লোকিক

ইক (ফিল্ক) প্রত্যয়টো যোগ হ'লৈ শব্দটোৰ আদি স্বৰৰ 'অ' ধ্বনি 'আ'; ই,উ,এ' ধ্বনি 'ঐ';
'ঝ' ধ্বনি 'আৰ' আৰু 'উ,উ,ও' ধ্বনি 'ও' কাৰান্তলৈ পৰিৱৰ্তন হয়।

১০। তলৰ শব্দকেইটাৰে একোটাকৈ বাক্য সাজা।

অসম, জনমভূমি, জনাজাত, অনুসন্ধান, সংগ্রহ, সংসাৰ, ক্ষুদ্র

১১। তোমালোকে তলৰ শব্দকেইটাৰ প্রত্যয়বোৰ ভাণ্ডি দেখুওৱা।
শাৰীৰিক, দৈহিক, মৌখিক, সামাজিক

জানো আহা

'স অহোম-মুখত হ হোৱাটো সকলোৱে জানে। আহোমৰ দিনতে অনেক শব্দৰ শ, ষ,
স, গুচি হ হয়। যেনে- বিহ, পিয়াহ, পাহৰা আদি।'

পাঠত উল্লিখিত এই কথাখিনি এতিয়া ফঁহিয়াই চাওঁ আহা—

'বিষ' সংস্কৃত ভাষাৰ পৰা আহা এটি তৎসম অসমীয়া শব্দ। ইয়াৰ অর্থ 'খালে প্ৰাণ নষ্ট
হোৱা বস্তু'। আহোমসকলৰ দিনত এই শব্দটিৰ 'ষ'-টো 'হ' হৈ বিহ শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে।
সেইদৰে পুৰণি অসমীয়াত ব্যৱহাৰ হোৱা পাস্ৰ ধাতুৰ 'স' টো 'হ' হৈ পাহৰা আৰু
সংস্কৃত পিপাসা শব্দৰ 'স'-টো হ'লৈ ৰূপান্তৰিত হৈ পিয়াহ সৃষ্টি হৈছে।

এনেদৰে আহোমসকলৰ মুখত শব্দৰ মাজত বা শেষত থকা শ, স, ষ-ৰ উচ্চাৰণ
প্ৰায়ে 'হ'লৈ ৰূপান্তৰিত হৈ তলৰ শব্দবোৰ গঠিত হৈছে।

দশ ⇔ দহ, বংশী ⇔ বাঁহী, শশুৰ ⇔ শহুৰ, শেষত ⇔ শেহত, আষাৰ ⇔ আহাৰ,
পৌষ ⇔ পুহ, বস ⇔ বহ, ঘাস ⇔ ঘাঁহ, বাস ⇔ বাহ (চৰাই)

গ — জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ

১২। দেশৰ সেৱা কৰা মানে দেশৰ বাবে কৰা সকলো সকলৰ কাম। তোমালোকে
বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হিচাপে কেনেদৰে দেশৰ সেৱা কৰিবা?

- ১৩। আহোম বজাৰ দিনৰ কি কি কীর্তি চিহ্ন আমি এতিয়াও দেখিবলৈ পাওঁ, নামবোৰ লিখা।
- ১৪। এই পাঠটোৰ আৰু 'অ' মোৰ আপোনাৰ দেশ' গীতটোৰ লেখকজনৰ নাম লিখি
তেখেতৰ দেশ-সেৱাৰ বিষয়ে কেইশাৰীমান বাক্য লিখা।

জানো আহা

মালিতা :

মালিতা এবিধ থলুৱা ভাষাত গঢ় লৈ উঠা কাহিনী গীত। মানুহৰ মুখে মুখে চলি অহা এই
গীতবোৰে সমাজ-জীৱনক সামগ্ৰিকভাৱে প্রতিফলিত কৰে। সংগীত ধৰ্মিতাই ইয়াৰ প্ৰাণস্বৰূপ।
তোমালোকে পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুঁথিত পোৱা 'ফুল কোঁৱৰৰ গীত' এটি জনপ্ৰিয় মালিতা।

সবাহ :

সবাহ হৈছে ধৰ্মীয় অথবা সামাজিক বিশেষত্ব থকা এটি অনুষ্ঠান। সাধাৰণতে এক নিৰ্দিষ্ট
সময়ত আৰু নিৰ্দিষ্ট দিনত এই সবাহ পতা হয়। যেনে— গৰখীয়া সবাহ, গোপিনী সবাহ, অপেশ্বৰী
সবাহ ইত্যাদি।

কীড়া-কৌতুক :

কীড়া-কৌতুক খেল-ধেমালি নামেৰে জনা যায়। অসমৰ সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজত
অতি প্ৰিয় বলতো থলুৱা খেল-ধেমালি আছে। যেনে— কণী যুঁজ, কাঁড় খেল, বছী টনা, কড়ী,
চেংঙ্গটি, ঘিলা খেল, নাও খেল ইত্যাদি।

ঘ — প্ৰকল্প

- ১৫। তোমাৰ জিলাত থকা মন্দিৰ, দৌল আৰু দেৱালয়ৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰি এখন তালিকা
প্ৰস্তুত কৰা।
- ১৬। ছবি দুখন পৰ্যবেক্ষণ কৰা আৰু প্ৰতিখন ছবিৰ বিষয়ে একোটাকৈ টোকা লিখা।

১৫ নং ক্ৰিয়া-কলাপটো কৰাওঁতে সহায় কৰিব।

১৬ নং ক্ৰিয়া-কলাপটো কৰাওঁতে ছবি কেইখন চাই প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰথমে ক'বলৈ দিব আৰু একোটাকৈ টোকা লিখিবলৈ দিব।